

Függvények

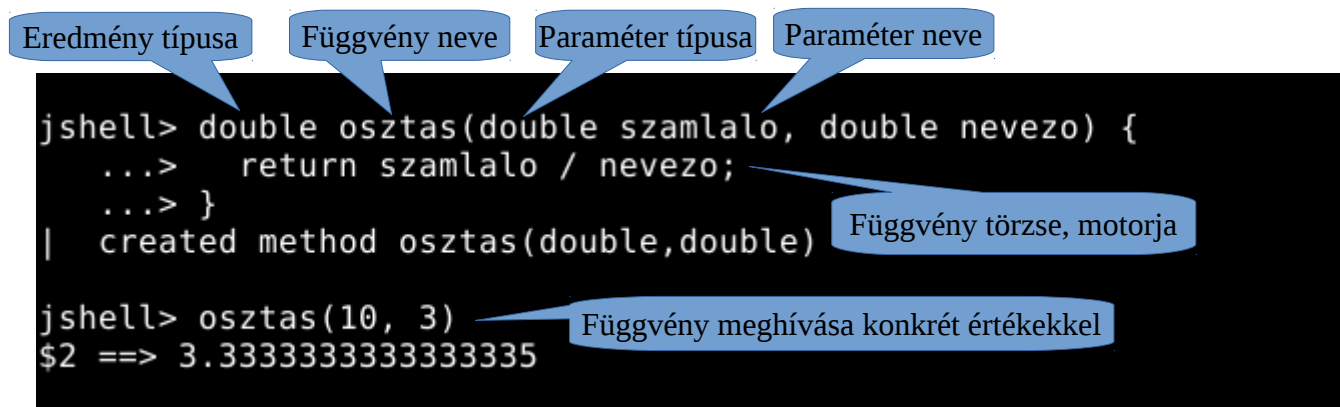
A számítógépes programozásban a függvények összetett műveletek, logikák, algoritmusok tárolására szolgálnak. Hasonlítanak a matematikából is ismert függvényekre. Lehet néhány bemeneti adatuk (ezeket paramétereknek nevezzük), és lehet visszatérési értékük.

Matematikai függvény például: $f(x) = x^2 - 2x + 1$

Ha ennek a függvényke konkrét értéket adunk be (x-nek egy számot helyettesítünk be), kapunk egy eredményt. Pl. $f(0) = 1$, $f(1) = 0$, $f(2) = 1$, $f(3) = 4$ ...

Mivel a Java-ban minden adatnak (változónak) típusa van, a függvények esetén is meg kell határoznunk a bemeneti és kimeneti adatok típusát.

Példa:


```
jshell> double osztas(double szamlalo, double nevező) {  
    ...> return szamlalo / nevező;  
    ...> }  
| created method osztas(double,double)  
  
jshell> osztas(10, 3)  
$2 ==> 3.3333333333333335
```

Callout boxes:

- Eredmény típusa (points to 'double' in the return statement)
- Függvény neve (points to 'osztas')
- Paraméter típusa (points to 'double' in the parameter list)
- Paraméter neve (points to 'szamlalo' and 'nevező')
- Függvény törzse, motorja (points to the function body)
- Függvény meghívása konkrét értékekkel (points to the function call)

A függvényeket természetesen változókkal is meg lehet hívni, ill. a függvény visszatérési értékét megfelelő típusú változónak átadni.

A fenti példa folytatása:

```
jshell> double x = 7; double y = 11  
x ==> 7.0  
y ==> 11.0  
  
jshell> double z = osztas(x, y)  
z ==> 0.6363636363636364
```

A tiszta függvények csak a bemeneti paraméterek adatainak felhasználásával állítják elő az eredményt (a fenti példa ilyen). A függvények azonban „látják” a környezetük változóit is.

Példa:

```
jshell> double kamatlab = 7.3
kamatlab ==> 7.3

jshell> double kamat(int toke) {
...>     return toke * kamatlab / 100;
...> }
| created method kamat(int)

jshell> kamat(12000)
$3 ==> 876.0

jshell> kamat(895578)
$4 ==> 65377.193999999996
```

A fenti példában a kamatlab környezeti változóként van definiálva. A kamatot számoló függvény bemeneti paraméterként nem kapja meg a kamatlábat, csak a tőkét. A kamatlábat közvetlenül éri el. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a kamatlab változása esetén a függvény működése is változik.

```
jshell> kamatlab = 8
kamatlab ==> 8.0

jshell> kamat(100)
$6 ==> 8.0

jshell> kamatlab = 9.7
kamatlab ==> 9.7

jshell> kamat(100)
$8 ==> 9.7
```

Továbbá fontos az is, hogy a függvények nem csupán „látják” a környezetük változóit, hanem képesek azok értékét módosítani is.

```
jshell> int egyenleg = 0
egyenleg ==> 0

jshell> void bevetel(int osszeg) {
...>     egyenleg = egyenleg + osszeg;
...> }
| created method bevetel(int)

jshell> bevetel(23)

jshell> bevetel(78)

jshell> bevetel(-34)

jshell> egyenleg
egyenleg ==> 67
```

Amikor egy függvénynek nincs közvetlen visszatérési értéke, akkor azt úgy jelöljük, hogy „void” típusúként határozzuk meg a kimenetet. Ilyenkor a függvény definíciójában nem kell „return” záradék. Természetesen ha a függvény eredménye nem void, akkor kell „return”.

void függvényeket értelemszerűen olyan esetekben használunk, amikor a függvény a tevékenységét az általa elérhető környezeti változókon hajtja végre, magyarul valamit a környezetében módosít, megváltoztat.

(A gyakorlatban a függvények túlnyomó többsége osztályokba, objektumokba ágyazottan működik, ahol a környezeti változói az objektum példány belső változói.)

Ahogy nem kötelező, hogy a függvénynek legyen közvetlen visszatérési értéke, úgy az sem kötelező, hogy bemeneti paramétere legyen. Ilyenkor a függvény kizárólag az általa elérhető környezeti változókból gazdálkodik.

Példa:

```
jshell> double kamatlab = 6.4; int toke = 34223
kamatlab ==> 6.4
toke ==> 34223

jshell> double kamat() { return toke * kamatlab / 100; }
| created method kamat()

jshell> kamat()
$4 ==> 2190.272

jshell> toke = 3
toke ==> 3

jshell> kamat()
$6 ==> 0.19200000000000003
```

A függvényeknek bárhány bementi paraméterük lehet, visszatérési értékük azonban legfeljebb egy. Ez azonban lehet összetett adatstruktúra is (objektum, tömb, lista stb.).

Feladatok

1. Írj függvényt, ami kiszámítja két bemeneti egész szám átlagát.
2. Írj függvényt az általános másodfokú polinom kiszámítására.

$$f(x) = ax^2 + bx + c$$

Az együtthatók (a, b, c) legyenek környezeti változók, a függvény közvetlen bemeneti paramétere csak az x legyen.

3. Írj függvényeket a derékszögű háromszög átfogójának, területének és kerületének kiszámításra. A bemeneti paraméterek minden esetben a háromszög két befogója.
4. Környezeti változóban tárold az euró aktuális árfolyamát és írd mellé két függvényt. Az egyik forintot számol át euróba, a másik meg fordítva.
5. Írj függvényt a kamatos kamat kiszámítására. A kamatláb továbbra is legyen környezeti változó, bemeneti paraméter pedig a kezdeti tőke és az évek száma.